

Úspora energie prostredníctvom inteligentnej automatizácie budov (pohľad plánovačov a špecialistov na vykurovanie, ventiláciu a klimatizáciu)

Emmerich Grutsch (Grutsch Technik)
emmerich @ grutsch . at

Energieeinsparung mit intelligenter
Gebäudeautomation (Sichtweise Planer
und HLK Spezialist)

Energy savings with the help of
intelligent building automation (from
the view of planning bureaus and HVAC
specialists)

MULTITECH

thermokon
Schwefeltechnik GmbH

Čo je cluster automatizácia budov?

Was ist der Gebäudeautomation-Cluster?

Meaning of building automation cluster?

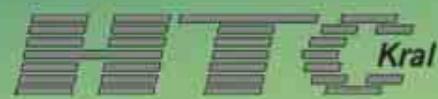
TB-Multitech
Plánovanie
Planung
Engineering

HTC Kral
Automatika
MSR
ICA

Inteligentné budovy
(potenciál energetickej úspory)
Intelligentes Gebäude
(Energiesparpotential)
Intelligent building
(potential for energy savings)

Grutsch Technik
VVK Systémy
HLK Systeme
HVAC Systems

Thermokon
Senzorika
Sensorik
Sensors

Úspech projektu

Erfolg des Projekts
Success of project

Závisí od

- spolupráce firiem
- dobrej komunikácie

hängt

- von der Zusammenarbeit der Firmen
- von der guten Kommunikation ab

depends on

- the collaboration of all involved companies
- sufficient and successful communication

Príklad úspešného projektu

Beispiel für ein erfolgreiches Projekt
Example of a successful project

Demo v reálnom čase na www.schauheizung.com
Úspešné plánovanie, realizácia, úspešná regulácia, publicita
získaniu ceny za 3. miesto na súťaži „Energie-Genie“ v roku

Demo in Echtzeit unter www.schauheizung.com
Erfolgreiche Planung, Ausführung, Erfolge mit der
Regelung, Publicity durch 3. Platz beim „Energie-Genie“
Award in 2007

Realtime demo under www.schauheizung.com
Success with engineering, planing, automation, publicity through 3rd place at
the „Energy-Genious Award“ in 2007

Alpský kempingový tábor Kolbitsch

Alpencamp Kolbitsch Alpin camp Kolbitsch

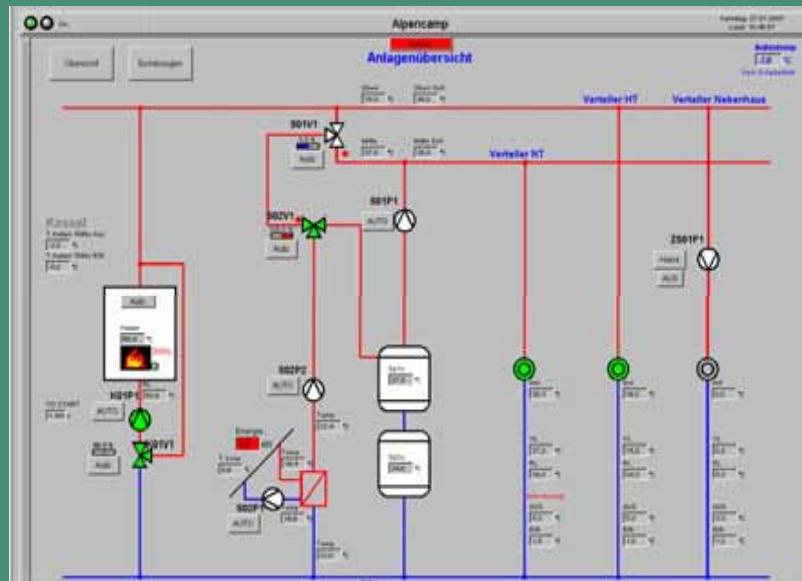
- 100 m² solar collectors
- 100 kW pellets furnace
- Low temperature distributor
- High temperature distributor
- Hot running water boiler
- Buffer

- 100 m² solárnych kolektorov
- 100 kW kotol na pelety
- rozvádzac nízkej teploty
- rozvádzac vysokej teploty
- zásobník teplej vody
- zásobník (buffer)

- 100 m² Solarfläche
- 100 kW Pelletskessel
- Niedertemperaturverteiler
- Hochtemperaturverteiler
- Warmwasser Speicher
- Pufferspeicher

Alpský kempingový tábor Kolbitsch

Alpencamp Kolbitsch Alpin camp Kolbitsch

- SCADA of whole system over internet
- Facility control
- Heating cost p.a. before reconstruction: 12.800 €
- Afterwards (additional 200 m² wellness area): 2.900 €
- Investment: 110.000 €

- Kompletná vizualizácia systému
- Riadenie prostredníctvom internetu
  - Monitoring budov
  - Náklady na kvapalný plyn pred prestavbou: 12.800 €
  - Po prestavbe (200m²- s dod. wellness-plochou): 2.900 €
  - Náklady na prestavbu: 110.000 €
- komplette Visualisierung des Systems
  - Steuerung über Internet
  - Gebäudeüberwachung
  - Flüssiggas Kosten vor Umbau: 12.800 €
  - Nach Umbau (200 m² zus. Wellnessfläche): 2.900 €
  - Umbaukosten: 110.000 €

Základy efektívnej úspory energie I

Grundlagen der effizienten Energieeinsparung I

Basics of efficient energy savings I

- Premyslené plánovanie
- Zapojenie meracej, riadiacej a regulačnej techniky v dostatočnom predstihu
- Kompletný riadiaci systém namiesto mnohých ostrovných riešení

- Überlegte Planung
- Mess-, Steuerungs- und Regelungsfirma frühzeitig hinzuziehen
- Ein durchgängiges Steuerungssystem statt vielen Insellösungen

- Careful engineering
- Early involvement of ICA companies / experts
- One consistent control system instead of lots of small and independent solutions

Základy efektívnej úspory energie II

Grundlagen der effizienten Energieeinsparung II

Basics of efficient energy savings II

- dobrá izolácia
- dodatočné zdroje energie (solárna energia alebo geotermálne teplo)
- rozvádzac nízkej teploty
- čo možno najväčšie rozpätie medzi predným a zadným tokom
- inteligentný manažment kotla a zásobníka
- Gute Isolierung
- Zusatzenergiequelle (Solar oder Erdwärme)
- Niedertemperaturverteiler
- Möglichst große Spreizung zw. Vor- und Rücklauf
- intelligentes Kessel- und Puffer- management
- sufficient isolation
- additional energy source (solar or geothermic)
- low temperature distributors
- highest possible difference between supply- and return duct
- intelligent furnace and buffer management

Základy efektívnej úspory energie III

Grundlagen der effizienten Energieeinsparung III

Basics of efficient energy savings III

- kontrola okien a dverí
- inteligentná regulácia
- vizualizácia
- zaznamenávanie dát a ich analýza
- následný servis a optimalizácia zariadení
- moderné senzory

- Überwachung von Fenstern und Türen
- Intelligente Regelung
- Visualisierung
- Datenaufzeichnung und Analyse
- Nachbetreuung und Optimierung der Anlagen
- moderne Sensoren

- monitoring of doors and windows
- intelligent control
- supervision
- data logging and analysis
- aftercare and optimisation of facilities
- modern sensors

Firemná prezentácia: Grutsch Technik I

Firmenvorstellung: Grutsch Technik I
Company introduction: Grutsch Technik I

Founded in: 1999

Number of employees: 20

Location: Tirol / Austria

Založená: 1999

Počet zamestnancov: 20

Sídlo: Tirolsko / Rakúsko

Gegründet: 1999

Anzahl der Mitarbeiter: 20

Standort: Tirol / Österreich

MULTITECH

thermokon
Schwefeltechnik GmbH

Firemná prezentácia: Grutsch Technik II

Firmenvorstellung: Grutsch Technik II

Company introduction: Grutsch Technik II

Špeciálna činnosť:

- velkoplošné kolektory
- tepelné čerpadlá-systémy-geotermia
- Bioplynové stanice
- Vykurovacie zariadenia na fosílné palivo
- Energeticko-technická sanácia budov

Spezialgebiete:

- Großflächen-kollektoren
- Wärmepumpen-systeme - Geothermie
- Biomasseanlagen
- Heizungsanlagen mit fossilen Energieträgern
- Energietechnische Gebäudesanierung

Special field:

- large solar collectors
- geothermic pumps
- biomass facilities
- heating systems with fossil energy sources
- energetic building rehabilitation

Firemná prezentácia: Grutsch Technik III

Firmenvorstellung: Grutsch Technik III

Company introduction: Grutsch Technik III

Ciele:

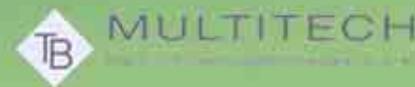
- nadviazanie kontaktov s inovatívnymi firmami na Slovensku
- realizácia spoločných projektov
- prípadné investície vrátane podielu vo firme
- spolupráca s partnermi na mieste

Ziele:

- Kontaktaufnahme mit innovativen Firmen in der Slowakei
- Verwirklichung von gemeinsamen Projekten
- Eventuelle Investitionen einschließlich Firmenbeteiligungen
- Zusammenarbeit mit Partnern von Ort

Aims:

- get in touch with innovative companies in Slovakia
- joint venture projects
- possibly investments including shares
- cooperation with local partners

Firemná prezentácia: TB Multitech I

Firmenvorstellung: TB Multitech I

Company introduction: TB Multitech I

Založená: 1972

Počet zamestnancov: 5

Sídlo: Alland / Rakúsko

Founded in: 1972

Number of employees: 5

Location: Alland / Austria

Gegründet: 1972

Anzahl der Mitarbeiter: 5

Standort: Alland / Österreich

Firemná prezentácia: TB Multitech II

Firmenvorstellung: TB Multitech II

Company introduction: TB Multitech II

Špeciálna činnosť:

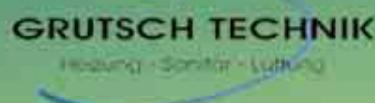
- plánovacia kancelária pre bytovú a potrubnú techniku
- konzultačná činnosť
- poradenstvo v oblasti energetickej techniky – teplo, klíma, ventilácia
- špeciálne zariadenia
- procesná technika

Spezialgebiete:

- Planungsbüro für Haus- und Rohrleitungstechnik
- Consulting
- Beratung im Bereich Energietechnik - Wärme, Klima, Lüftung
- Sonderanlagen
- Prozesstechnik

Special field:

- planing bureau for building- and dutch technique
- consulting
- advisory in the field of heating, ventilation, cooling
- special facilities
- processtechnique

Firemná prezentácia: TB Multitech III

Firmenvorstellung: TB Multitech III

Company introduction: TB Multitech III

Ciel':

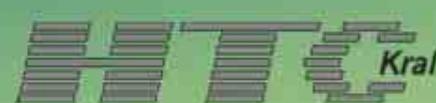
- nadviazanie kontaktov s architektmi, investormi, majiteľmi a/alebo prevádzkovateľmi nehnuteľností a živnostníkmi, verejnými zariadeniami, školami, správnymi budovami, atď.
- realizácia projektov za účelom úspory nákladov prostredníctvom energetického manažmentu cez integráciu techniky riadenia budov

Ziele:

- Kontaktaufnahme mit Architekten, Investoren, Besitzer und/oder Betreiber von Immobilien und Gewerbebetrieben, öffentlichen Einrichtungen, Schulen, Verwaltungsgebäude, etc.
- Umsetzung von Projekten zur Kosteneinsparung durch Energiemanagement über Integrierung von Gebäudeleittechnik

Aims:

- get in touch with architects, investors, owners and/or operators of properties, industrial complexes, public buildings, schools and legislature offices
- realizing projects with cost savings with the help of energy-management and building automation

Úspora energie prostredníctvom inteligentnej automatizácie budov (z pohľadu meracej, riadiacej a regulačnej techniky a dodávateľa senzorov)

Christian Kral (HTC Kral)

kral @ htc-kral . at

Energieeinsparung mit intelligenter
Gebäudeautomation (Sichtweise MSR
und Sensorlieferant)

Energy savings with the help of
intelligent building automation (from
the view of ICA and sensor
manufacturer)

Firemná prezentácia: HTC Kral I

Firmenvorstellung: HTC Kral I

Company introduction: HTC Kral I

Founded in: 1996

Number of employees: 8

Location: Vienna / Austria

Založená: 1996

Počet zamestnancov: 8

Sídlo: Viedeň / Rakúsko

Gegründet: 1996

Anzahl der Mitarbeiter: 8

Standort: Wien / Österreich

Firemná prezentácia: HTC Kral II

Firmenvorstellung: HTC Kral II

Company introduction: HTC Kral II

Špeciálna činnosť:

- inteligentná regulácia prostredníctvom BUS systému
- internet/ intranet vizualizácia
- špeciálne riešenia

Spezialgebiete:

- intelligente Regelung über Bussysteme
- Internet/Intranet Visualisierung
- Speziallösungen

Special field:

- intelligent control using bus systems
- internet/intranet supervisory control
- custom solutions

Firemná prezentácia: HTC Kral III

Firmenvorstellung: HTC Kral III

Company introduction: HTC Kral III

Ciele:

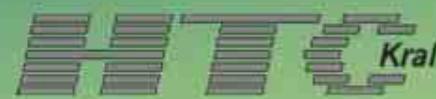
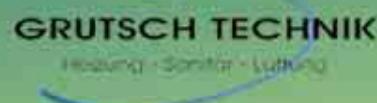
- Nadviazanie kontaktov so stavitelmi budov, elektrikármi a plánovacími kanceláriami na Slovensku
- Realizácia spoločných projektov
- zvýšenie akceptácie a amortizácie automatizácie budov

Ziele:

- Kontaktaufnahme mit Anlagenbauern, Elektrikern und Planerbüros in der Slowakei
- Durchführung gemeinsamer Projekte
- Akzeptanz und Amortisation der Gebäudeautomation erhöhen

Aims:

- get in touch with plant construction-, electrician companies and planning agencies in Slovakia
- joint venture projects
- raise acceptance and amortization of building automation

Firemná prezentácia: Thermokon Sensortechnik I

Firmenvorstellung: Thermokon Sensortechnik I

Company introduction: Thermokon Sensortechnik I

Founded in: 1987

Number of employees: 80 at 4 locations

Locations: Mittenaar / Germany, Stockerau / Austria, Ängelholm / Sweden, Jelenia Gora / Poland

Založená: 1987

Počet zamestnancov: 80 v 4 sídlach

Sídla: Mittenaar / Nemecko, Stockerau / Rakúsko, Ängelholm / Švédsko, Jelenia Gora / Poľsko

Gegründet: 1987

Anzahl der Mitarbeiter: 80 an 4 Standorten

Standorte: Mittenaar / Deutschland, Stockerau / Österreich, Ängelholm / Schweden, Jelenia Gora / Polen

Firemná prezentácia: Thermokon Sensortechnik II

Firmenvorstellung: Thermokon Sensortechnik II

Company introduction: Thermokon Sensortechnik II

bezbatériový rádiový senzor
batterielose Funksensoren
batteryless radio sensors

bez potreby údržby
- flexibilné - cenovo
výhodné

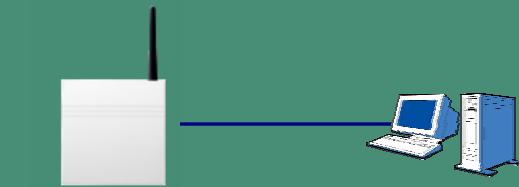
wartungsfrei -
flexibel -
kostengünstig

maintenance free -
flexible - cost
efficient

...vysielače

...die Sender

...the sender

...prijímače

...die Empfänger

...the receiver

Firemná prezentácia: Thermokon Sensortechnik III

Firmenvorstellung: Thermokon Sensortechnik III
Company introduction: Thermokon Sensortechnik III

LON a RS485 kompatibilný Room Controller

LON und RS485 kompatible Raumcontroller

LON and RS485 compatible room controller

Firemná prezentácia: Thermokon Sensortechnik IV

Firmenvorstellung: Thermokon Sensortechnik IV

Company introduction: Thermokon Sensortechnik IV

Špeciálna činnosť:

- rádiové senzory bez kálov a batérií (napr. pre renovačné práce)
- senzory s LON rozhraním
- IO moduly s LON rozhraním
- atraktívne a funkčné zariadenia Room Controller

Spezialgebiete:

- Funksensoren ohne Kabel und Batterien (z.B. für Renovierungsarbeiten)
- Sensoren mit LON-Schnittstelle
- IO Module mit LON-Schnittstelle
- attraktive und funktionelle Raumbediengeräte

Special field:

- radio sensors without wires and batteries (e.g. renovation works!)
- sensors with LON bussystem
- IO modules with LON bussystem
- attractive and functional room controllers

Firemná prezentácia: Thermokon Sensortechnik V

Firmenvorstellung: Thermokon Sensortechnik V

Company introduction: Thermokon Sensortechnik V

Ciel:

- úžitkové budovy by mali disponovať čo najväčšou flexibilitou pri čo najnižších investíciách Investitions- a prevádzkových nákladoch
- Thermokon poskytuje prehľad o bezbatériovej a bezdrôtovej rádiovej technike a ponúka inovatívne riešenia pre flexibilnú automatizáciu budov

Ziele:

- Nutzgebäude sollen eine größtmögliche Flexibilität bei geringsten Investitions- und Betriebskosten besitzen.
- Thermokon gibt einen umfassenden Überblick über die batterielose und drahtlose Funktechnologie und zeigt innovative Lösungen für eine flexible Gebäudeautomatisierung

Aims:

- offer the highest possible flexibility at the lowest investment- and operating costs for buildings
- introduce the wireless and batteryless radiotechnology and show innovative solutions for a flexible building automation

Firemná prezentácia: Thermokon Sensortechnik VI

Firmenvorstellung: Thermokon Sensortechnik VI

Company introduction: Thermokon Sensortechnik VI

Ciel':

- na základe referenčných projektov chceme demonštrovať, ako je do budov integrovaná bezbatériová rádiová technika
- Ponúkame výmenu skúseností medzi výrobcami a potenciálnymi návštěvníkmi ako sú elektro-plánovači, architekti, stavebníci, Facility manažéri, užívateľia

Ziele:

- Anhand von Referenzprojekten wird demonstriert, wie batterieloser Funktechnik im Gebäude integriert wird.
- Erfahrungsaustausch zwischen Hersteller und potentiellen Besuchern wie Elektroplaner, Architekten, Bauherren, Facility Manager, Anwender wird angeboten.

Aims:

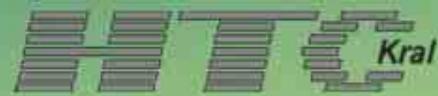
- howto integrate batteryless radio technology: a demonstration based on reference projects
- exchange of experience between manufacturer and potential customers, like electricians, architects, facility managers, users, etc.

Tešíme sa na Vaše otázky a podnety počas
poobedňajšej diskusie!

Wir erwarten Ihre Fragen und Anregungen bei der
Diskussionsveranstaltung am Nachmittag!

We are eager to discuss your questions and suggestions
in the afternoon!

MULTITECH

thermokon
Schwefeltechnik GmbH